

Total No. of Questions : 6]

SEAT No. :

P2914

[Total No. of Pages : 4

[5801]-305

S.Y. B.Com. (Semester - III)
ELEMENTS OF COMPANY LAW - I
(2019 Pattern) (CBCS) (235)

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Question No. 1 and question No. 6 are compulsory.*
- 2) *Solve any 3(Three) questions from the remaining questions no. 2, 3, 4 and 5.*

Q1) a) Fill in the banks (Attempt any 5) : [5]

- i) As per company Act. registration of a company is _____.
(Compulsory, Voluntary, Compulsory only for government company)
- ii) As per the company Act, _____ members are real owners of the company.
(Equity shareholder, Preference share holders, Debenture share holders)
- iii) _____ is the last stage of formation of company.
(Commencement of Business, Promotion, Registration)
- iv) Private company are not allowed to publish _____ for collecting share capital.
(Memorandum of Association, Articles of Association, Prospectus)
- v) _____ is the fundamental document of the company.
(Memorandum of Association, Articles of Association, Prospectus)
- vi) The capital which is called at the time of dissolution of a company is known as _____.
(Reserve share Capital, Issued share Capital, Subscribed share Capital)

P.T.O.

b) Match the following : [5]

Group A

- i) Private Company
- ii) Public Company
- iii) Promotion Stage
- iv) Articles of Association
- v) Preference share Capital

Group B

- a) Formation of Company
- b) Preference in Dividend
- c) Minimum 2 members
- d) No limit for members
- e) Secondary documents

Q2) What is company? Explain in various type of company. [15]

Q3) Explain in detail various stages in formation of company. [15]

Q4) Distinguish between memorandum of association and Articles of Association in details. [15]

Q5) What do you mean by share capital? Explain in details about valid statutory provision on calls on shares. [15]

Q6) Write short notes (any three) : [15]

- a) Sick Company
- b) Registration of company
- c) Doctrine of Ultra virus
- d) Employee stock option scheme
- e) Miss-statements in prospectus

Total No. of Questions: 6]

P2914

[5801]-305

S.Y. B.Com. (Semester - III)
कंपनी कायद्याची मूलतत्वे - I
(2019 Pattern) (CBCS) (235)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2½ तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना: 1) प्रश्न क्रमांक 1 आणि प्रश्न क्रमांक 6 अनिवार्य आहेत.
2) प्रश्न क्र. 2, 3, 4 आणि 5 यापैकी कोणतेही प्रश्न 3 सोडवा.
3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्रश्न 1)** अ) रिकाम्या जागा भरा (कोणत्याही पाच) [5]
- i) कंपनी कायद्यानुसार कंपनीची नोंदणी ही ..... असते.
(आवश्यक, ऐच्छिक, फक्त सरकारी कंपन्यांसाठी आवश्यक)
- ii) ..... हे कंपनीचे खरे मालक असतात.
(सामान्य भागधारक, अग्रहक्क भागधारक, कर्ज रोखेधारक)
- iii) ..... ही कंपनी स्थापनेतील शेवटची अवस्था आहे.
(व्यवसाय प्रारंभ अवस्था, प्रवर्तन अवस्था, नोंदणी अवस्था)
- iv) खाजगी कंपनीला भागभांडवल गोळा करण्यासाठी ..... प्रसिद्ध करण्यास परवानगी नाही.
(घटनापत्रक, नियमावली, माहितीपत्रक)
- v) कंपनीचे मूलभूत दस्तऐवज ..... असते.
(घटनापत्रक, नियमावली, माहितीपत्रक)
- vi) ज्या भांडवलाची मागणी कंपनीच्या विसर्जनाच्या वेळी केली जाते त्यास ..... असे म्हणतात.
(राखीव भाग भांडवल, विक्रीस काढलेले भाग भांडवल, विकलेले भाग भांडवल)

ब) योग्य जोड्या जुळवा :

[5]

गट अ	गट ब
i) खाजगी कंपनी	अ) कंपनीची स्थापना
ii) सार्वजनिक कंपनी	ब) लाभांश मिळण्यास प्राधान्य
iii) प्रवर्तन अवस्था	क) किमान दोन सभासद
iv) नियमावली	ड) कमाल सभासद संख्येला मर्यादा नाही
v) अग्रहक्क भाग भांडवल	इ) दुय्यम दस्तऐवज

प्रश्न 2) कंपनी म्हणजे काय? कंपन्यांचे विविध प्रकार स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 3) कंपनी स्थापनेच्या विविध अवस्था सविस्तर स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 4) घटनापत्रक आणि नियमावली यातील फरक सविस्तर स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 5) भाग भांडवल म्हणजे काय? भागांवरिल हमेमागणीच्या वैध तरतुदी सविस्तर स्पष्ट करा. [15]

प्रश्न 6) टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) : [15]

- अ) आजारी कंपनी
- ब) कंपनीची नोंदणी
- क) अधिकार बाह्य सिद्धांत
- ड) कर्मचारी भाग विकल्प योजना
- इ) माहिती पत्रकातील असत्य विधान

ॐॐॐ